

σβήνω

σβήνω, ρ. [από το νέο αόρ. έσβησαν, γ' πλ. του αρχ. αορ. του ρ. σβέννυμι], σβήνω. **1.** ακυρώνω, διαγράφω: «είχα έναν γνωστό στην Τροχαία κι έσβησε την κλήση που μου έδωσε κάποιος τροχονόμος για παράνομη στάθμευση || επειδή είναι φίλος μου και μ' αγαπάει, έσβησε όλα όσα του χρωστούσα». (Λαϊκό τραγούδι: **σβήσε** με κυρά μου απ' τα τεφτέρια σου κι άντε ν' ανταμώσεις ξανά τα ταίρια σου). **2.** χάνω τις αισθήσεις μου, λιποθυμώ: «εκεί που καθόμασταν και μιλούσαμε ήσυχα ήσυχα, ξαφνικά έσβησε ο άνθρωπος κι έπεσε κάτω». (Λαϊκό τραγούδι: **άδικα** θα πάω, **σβήνω** και σκορπάω, κοίτα τι τραβάω για την πάρτη σου). **3.** χάνω τη δύναμη, την ορμή που έχω: «σε λίγο έσβησε η φωνή του και δεν ακουγόταν το παραμικρό». (Λαϊκό τραγούδι: σε γέλασαν οι φίλοι σου, δε ζεις μες στα στολίδια κι αν **έσβησε** η νιότη σου, για μένα είσαι ίδια). **4.** χάνω τις αισθήσεις μου από ερωτική υπερένταση ή έντονη σεξουαλική ηδονή: «έσβηνα την ώρα που τέλειωνα». (Τραγούδι: **ανατολίτισσα**, **ανατολίτισσα** για το χατίρι σου, αγόρι μου, θα γίνω, **ανατολίτισσα**, **ανατολίτισσα**, εσύ να με φιλάς κι εγώ να **σβήνω**). **5.** πεθαίνω: «κάποια μέρα έσβησε στα βαθιά του γεράματα ανάμεσα στην οικογένειά του». (Λαϊκό τραγούδι: **αχ**, **ταχυδρόμε**, **έσβησε** η μάνα η πονεμένη, ούτε παιδί πια καρτερεί ούτε γραφή προσμένει). **6.** εξαλείφω: «τον έσβησα απ' τη ζωή μου». (Λαϊκό τραγούδι: είμαι στη ζωή σου ο ένας, δε με **σβήνει** κανένας, κι αν με άλλους γυρνάς κι ώρες ώρες γελάς, κατά βάθος πονάς, γιατί σκέφτεσαι μένα). **7.** ξεχνώ, λησμονώ: «σ' αγάπησα τόσο πολύ, που δε θα σβήσεις ποτέ απ' τη μνήμη μου». (Λαϊκό τραγούδι: **είπα** να **σβήσω** τα παλιά, να σκίσω τα τεφτέρια, και σαν δυο φίλοι γκαρδιακοί να δώσουμε τα χέρια). **8.** παύω να υφίσταμαι, παύω να κατέχω μια συναισθηματική θέση σε κάποιον: «απ' τη μέρα που με κατηγορήσε, έσβησε για μένα». (Τραγούδι: **έσβησε** ένας μεγάλος έρωτας μια θλιβερή βραδιά). **9.** καταστρέφομαι οικονομικά ή κοινωνικά: «κάποτε ήταν μεγάλος και τρανός, αλλά κάποια μέρα έσβησε με τις βλακειές που έκανε || έσβησε ως έμπορος || έσβησε ως δικηγόρος || έσβησε ως πολιτικός». **10.** λέγεται και για κάτι που χάνεται, που εξαφανίζεται, που παύομε πια να ελπίζουμε σε αυτό: «έσβησαν πια οι ελπίδες πως θα βρεθούν κι άλλοι ζωντανοί κάτω απ' ερείπια». (Τραγούδι: **πάν'** οι **λεπίδες** τα **όνειρα σβήσαν**). **11.** ρίχνω κάποιον στην αφάνεια, καταστρέφω κάποιον οικονομικά ή κοινωνικά: «κάποτε ήταν μεγάλος εργοστασιάρχης, αλλά τον έσβησαν οι παλιοπαρέες». **12.** καταπραΰνω τον πόνο ή την ερωτική έξαψη κάποιου. (Λαϊκό τραγούδι: **σβήσε** τη φλόγα για σένα που έχω, θα πεθάνω δεν αντέχω). **13.** λέγεται για κάτι που ξεπερνιέται με το πέρασμα του χρόνου, που πέφτει στην αφάνεια, που χάνει την επικαιρότητά του: «η αγάπη μας δε θα σβήσει ποτέ». (Λαϊκό τραγούδι: γεια σου, Μάνθο μου ντερβίση, ο τεκές σου δε θα **σβήσει**). (Ακολουθούν 32 φρ.)·

- έσβησε η αγάπη, βλ. λ. αγάπη·

- έσβησε σαν όνειρο, βλ. λ. [όνειρο](#)·

- έσβησε τ' άστρο του, βλ. λ. άστρο·

- έσβησε το καντήλι του, βλ. λ. [καντήλι](#)·

- θα σε σβήσω! θα σε καταστρέψω οικονομικά, θα σε ρίξω στην αφάνεια: «αν φύγεις από μένα και πας και δουλέψεις σ' άλλο μαγαζί, να 'σαι σίγουρος πως αργά ή γρήγορα θα σε σβήσω!»·

- θα σε σβήσω απ' το χάρτη, βλ. λ. χάρτης·

- όνειρο ήταν κι έσβησε, βλ. λ. [όνειρο](#)·

- όταν κλάνεις, σβήνει η λάμπα; βλ. λ. [λάμπα](#)·

- σβήνει σαν αγκοκέρι ή σβήνει σαν τ' αγκοκέρι, βλ. λ. [αγκοκέρι](#)·

- σβήνει το καντήλι μου, βλ. λ. [καντήλι](#)·

- σβήνω απ' τα κιτάπια μου, βλ. λ. κιτάπι·

- σβήνω απ' το μυαλό μου, βλ. λ. μυαλό·

- σβήνω απ' το νου μου, βλ. λ. νους·
- σβήνω απ' το τεφτέρι μου, βλ. λ. [τεφτέρι](#)·
- σβήνω απ' το χάρτη (κάποιον ή κάτι), βλ. λ. χάρτης·
- σβήνω απ' τον πόθο, βλ. λ. [πόθος](#)·
- σβήνω με το σφουγγάρι (κάτι), βλ. λ. σφουγγάρι·
- σβήνω τα παλιά, βλ. λ. παλιός·
- σβήνω τη δίψα μου, βλ. λ. δίψα·
- σβήνω τη μηχανή, βλ. λ. μηχανή·
- σβήνω τη φλόγα, βλ. λ. φλόγα·
- σβήνω την τηλεόραση, βλ. λ. τηλεόραση·
- σβήνω το ραδιόφωνο, βλ. λ. ραδιόφωνο·
- σβήνω το φαγητό (με κάποιο ποτό), βλ. λ. φαγητό·
- σβήνω το φως, βλ. λ. φως·
- σβήνω τον πόνο μου, βλ. λ. πόνος·
- σβήνω τον ασβέστη, βλ. λ. ασβέστη·
- σβήσε με απ' το χάρτη ή σβήστε με απ' το χάρτη, βλ. λ. χάρτης·
- σβήσ' τα όλα, βλ. λ. όλος·
- στο άψε σβήσε, βλ. λ. άψε σβήσε·
- τα σβήνω με το σφουγγάρι, βλ. λ. σφουγγάρι·
- τον σβήνω, **α.** είμαι κατά πολύ καλύτερός του, ανώτερός του, δεν μπορεί σε καμιά περίπτωση να συγκριθεί μαζί μου: «Ξέρει πως τον σβήνω, γι' αυτό δεν τολμάει να συγκριθεί μαζί μου». **β.** (στη γλώσσα του ποδοσφαίρου) τον εξουδετερώνω εντελώς: «ο αμυντικός μας έσβησε τον αντίπαλο γκολτζί»·
- τους σβήσαμε, (στη γλώσσα του ποδοσφαίρου) η ομάδα μας κατανίκησε την αντίπαλη ομάδα, τους διασύραμε: «έπιασε τέτοιο παιχνίδι η ομαδάρα μας που τους σβήσαμε».